

DigitalKidz™
e-books

НАРЪЧНИК ЗА РОДИТЕЛИ НА ДИГИТАЛНИ ДЕЦА

#ОБРАЗОВАНИЕ

#ИНОВАЦИИ

#ТЕХНОЛОГИИ

#ЗДРАВЕ

#ВЪЗПИТАНИЕ

ВТОРАТА Е-КНИГА ОТ ПОРЕДИЦАТА НА
ФОНДАЦИЯ “ДИГИТАЛНИТЕ ДЕЦА”

Министерството на образованието и науката има за цел през следващата година да повиши квалификацията на над 20 000 учители, коментира зам.министър Диян Стаматов по време на Кръгла маса за образованието в рамките на петата национална конференция DigitalKidZ, състояла се на **15 октомври 2016 в НДК, София.**

“Целта е учителите да бъдат поощрени да използват повече дигитални устройства - компютри, таблети, смартфони по време на обучение в клас, независимо в кой клас преподават. Квалифицирането им е на стойност 20 млн. лв. и ще се осъществи основно чрез дистанционна форма. Настоящата реформа в образованието не са онези малки промени, за които всеки е чувал. Това е реформа, която променя изцяло светогледа в образованието. Целта е олекотяване на учебния материал, но да е с повече прагматичност и нови знания. Има и финансов ресурс, който да подкрепя реформата. За следващата календарна година МОН ще разполага за бюджета си с 230 млн. лв. повече, отколкото през настоящата година” добави зам.министър Стаматов. “Имаме и голям проект на стойност 140 млн. лв. в сферата на училищното образование „Твоят час“, който е

по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ за следващите две календарни години. Амбициозната цел е да накара всички учители да променят своя светоглед така, че на учениците да им е интересно, а и да изпълни своята възпитателна стойност.”

В Кръглата маса участие взеха още Станислава Станева – програмен експерт „Образование” от Фондация Америка за България, основен партньор на инициативата DigitalKidZ, Валери Дрейк – Аташе по образователно сътрудничество към Френското посолство в София, Любов Костова – Директор на Британски съвет и Рита Ванска, експерт по образованието, която пристигна от Финландия специално за събитието. Те обсъдиха данни от проучвания в областта на образованието и STEM науките, добрите практики в държавите, които представляват, във връзка с дигитализацията на класните стаи, повишаване квалификацията на учителите и промените в образователните методики по света.

Във Франция водеща роля заемат предварителните проучвания как да бъде планиран и осъществен процеса на дигитализация. Страната е планирала над 1млрд. евро публични средства за обучение на преподаватели и оборудване на класните стаи в периода 2016 – 2018г.

“Дигиталните технологии трябва да са в помощ на учителите, за да могат те да бъдат много повече отдадени на обучението в класната стая. Във Франция над 100 онлайн курса са достъпни за учителите и повече от 260 000 учители вече са потребители на тези програми,” сподели г-жа Дрейк.

Във Финландия залагат на индивида, личностните умения на учениците и свободата в организация на учебния процес от страна на преподавателите.

“Ако някой ученик показва по-ниски резултати от средните за класа, учители и родители се ангажират в извънучебно време да му помогнат и той да навакса,” коментира г-жа Ванска. “За нас учебният процес много отдавна надхвърля стените на класната стая. Вярваме, че децата във Финландия учат постоянно и навсякъде и инвестираме в обзавеждането и оборудването на

заобикалящата ги среда, не по-малко от това да изградим класните им стаи и средата в клас.”

В Обединеното кралство неформалното образование допълва учебния процес, но особена грижа и внимание бива обръщано върху създаването на уникално учебно съдържание, съгласувано с нуждите на учениците. Любов Костова, Директор на Британски съвет в България сподели част от данните на проекта eMARCH - Make Science Real in Schools, насочен към преподаването на природоматематическите дисциплини в средното училище (STEM) и от какъв тип съдържание се нуждаят съвременните деца в клас.

Модератор на Кръглата маса беше г-жа Станислава Станева, програмен експерт „Образование” от Фондация Америка за България, инвестирани над 101млн. долара в българското образование и библиотеки. Те вярват, че технологиите трябва да бъдат възприемани като инструмент, а не като заместител на учителя в клас и именно инвестицията в оборудване на кабинетите по природни повишават дигиталната грамотност на учениците и превръщат STEM дисциплините в предпочитани от децата.

“Технологиите променят света, в който живеем и това рефлектира и върху образованието. Време е да приемем промените и да адаптираме методологиите на преподаване и обучение на съвременните деца, ако искаме да подготвим дигитално грамотни граждани, годни за пазара на труда и съвременните предизвикателства на обществото ни. Това е и мисията на DigitalKidZ – да повишим дигиталната грамотност и умения на учители, родители и деца, като превенция на младежката безработица, нарастващ процент на емиграция и преди всичко личности с активна роля в едно приобщаващо общество”, коментира Ивелина Атанасова, основател на инициативата DigitalKidZ и председател на Фондация “Дигиталните деца”.

В рамките на конференцията още 12 лектора, експерти в областта на киберсигурността, психологията и технологиите споделиха опит и съвети за това как да възпитаваме разумната употреба на технологиите в децата си и как те да бъдат използвани в подкрепа на образователния процес в клас.

В специален дискуссионен панел Първа инвестиционна банка, партньор на инициативата, разказа за своя нов проект за ранно финансово образование - “Дебитна карта за деца” и как с нейна помощ децата могат да бъдат научени да спестяват и защо банките, родителите и децата трябва да работят като екип.

Конференцията беше закрыта от Мартина Колева, която представи най-новата книга на българския пазар за дигитална грамотност на деца “Здравей, Руби” и специално обръщение към аудиторията на конференцията – Линда Люкас, дигитален шампион на Финландия, която сподели, че “технологииите не са страшни, ако умеем да ги използваме за себеизразяване и това, че не ги познаваме, не бива да ни плаши – всичко може да се научи”.

Паралелно с конференцията DigitalKidZ беше предвидена целодневна програма за деца, в рамките на която малките посетители кодираха своя първи веб сайт, посетиха уъркшоп по киберсигурност, развиваха своята емоционална интелигентност и креативност.

Снимки и видео от събитието можете да откриете в официалната Facebook страница - <https://www.facebook.com/DigitalKidZ.eu>.

Инициативата DigitalKidZ е отличена от Forbes Bulgaria като Responsibility Campaign за 2016-та, “Национална мрежа на децата” за принос към благосъстоянието на децата в България и от Дарик радио – част от класацията „40 до 40” (2015) за иновативни идеи и проекти, които дават тласък в развитието на обществото и икономиката.

“ДИГИТАЛНИТЕ ДЕЦА”

Инициативата DigitalKidZ е проект на Фондация "Дигиталните деца"

Мисия на DigitalKidZ е промяна методологията на образование и възпитание на съвременните деца и превръщане на информационните и комуникационни технологии в „ключов лост“ за по-ефективно учене, за креативно мислене, за иновативно и ангажирано поведение при решаване на сложни проблеми, за достъп до по-широки и по-актуални знания – всички основни ключови компетенции на 21 век (Digital Agenda for Europe).

ОБРАЗОВАНИЕ.

Създаваме нужните на обществото ни инструменти и учебни програми, които да образуват в областта на дигиталната грамотност и гражданската отговорност.

ВДЪХНОВЕНИЕ.

Предоставяме необходимите инструменти и информацията, от която се нуждаят учители и родители, за да възпитават децата като дигитално информирани граждани.

ОНЛАЙН СИГУРНОСТ.

Определяме и спомагаме за поддържането на точния баланс между безопасните и полезните дигитални практики за деца, семейства и важни социални права.

Инициативата се осъществява с изключителната подкрепа на Фондация “Америка за България”.

Информация за предстоящите събития и обучения могат да бъдат открити в уеб сайта на инициативата -

<http://digitalkidz.eu/>

СЪДЪРЖАНИЕ:

Убедителен диалог с детето

стр.3

Виковете не са начин да общуваме с децата ни

стр.8

Как приказките създават морални ценности у децата ни

стр.11

Защо е важно да прегръщаме детето си

стр.13

Изкуството е важна част от развитието на детето

стр.16

Играта: Най-добрият метод за учене

стр.19

Образование, Възпитание, Комуникация

стр.21

Създаване и разработване на иновативни бизнес модели в обучението по технологии и предприемачество

стр.25

Интервю: Председателят на фондация “дигиталните деца” - Ивелина Атанасова пред в-к “Стандарт”

стр.32

10 приложения за деца под 10 годишна възраст

стр.39

1

УБЕДИТЕЛЕН ДИАЛОГ С ДЕТЕТО

В диалога с детето, всички родители се стремят думите им да бъдат убедителни, но те знаят колко много усилия им коства това. Децата от своя страна често се съпротивляват на разговорите с родителите, особено когато ги поучават и критикуват. Не рядко диалогът между двете страни звучи, като два монолога, първият от който съдържа упреци и обвинения, а вторият – опровержения и молби. Такова общуване произтича не от липсата на любов, а от

липсата на уважение, не от липсата на интелигентност, а от липсата на умение за убедителен диалог с детето.

Общуването с децата е пълноценно, когато успеем да проявим нов тип отношение, в основата на което стои разбирането. Детето не е в състояние да слуша никого, когато е обзето от силни емоции. То очаква от нас да го разберем. По-лесно бихме помогнали на детето си, ако знаем какво става с него и какво изпитва.

Каква е ролята на родителя в тази ситуация? Става дума за цялостното му поведение, чрез което той би могъл да създаде атмосфера на доверие и приемане, добронамерено да предразположи детето към не притеснително и открито общуване. Родителят трябва да се опита да види проблема с очите на своето дете.

Добрият родител е преди всичко добър слушател. Важни елементи при умението ни да слушаме е вниманието и окуражаването. Когато слушаме децата си, им отделяме пълно внимание, претегляме всяка тяхна дума и вникваме в смисъла ѝ. Освен вербални сигнали /чрез думи/, ние изпращаме и невербални - начинът, по който седим, движенията ни, жестовете, усмивка, мръщене, свиване на ръцете и др.

Защо трябва да слушаме децата?

- желанието да го направим е най-доброто доказателство за нашето уважение към него;
- колкото по-значими се чувстват те, толкова повече ще започнат да говорят за неща с действителна стойност;
- колкото повече слушаме детето си, толкова по-добре ще разберем, че в детското бръщолевене има много важни послания към нас;
- колкото по-добре опознаем детето си, толкова по-точно ще знаем какво му е нужно;
- колкото повече детето чувства, че го ценим, с толкова по-голямо уважение ще ни отвръща.

Следващото значимо умение за убедително общуване с децата е задаването на въпроси. Има различни начини на задаване на въпроси. И всеки един от тях би провокирал някаква реакция. Задаването на въпрос би могло също и да постави взаимоотношение на доверие и подкрепа. Ефективният родител умее да

задава въпроси, на които не може да се отговори само с “да” и “не”. Също така, използването на думата “защо” при задаването на въпроси поставя детето в защитна позиция и го кара да се чувства, сякаш трябва да оправдава чувствата и действията си. Въпросът “Защо?...” не е особено подходяща формулировка, когато се интересуваме от чувства, мисли, мотиви и подбуди. Насърчавайте детето си да описва своите чувства и мисли и причините, които го разстройват. Задавайте отворени въпроси от типа:

- Как се чувстваш по повод на това, което се е случило?
- Какво точно стана?
- Как ти въздейства?
- Каква беше твоята реакция?
- Как мислиш, че трябва да постъпиш?
- Какви идеи би предложил за преодоляване на проблема?
- Как ще обясниш ситуацията?
- Разкажи ми, какво се случи?

Следователно пълноценният начин на общуване с детето се основава на уважението и уменията да водим диалог с детето. Той изисква разменените реплики да не накърняват както детското, така и родителското самоуважение и изказванията, изразяващи разбиране да предхождат изказванията, съдържащи съвети или наставления.

Какво е особеното в този подход и кои са благотворните му компоненти? Детето не е в състояние да слуша никого, когато е обзето от силни емоции. То не може да приеме съвета, утехата или уместен укор. То иска ние да го разберем. Исква да разберем какво става в душата му в този момент. Исква да бъде разбрано, без да е необходимо да ни съобщава изцяло какво изпитва. Това е игра, в която то разкрива само малка част от преживяванията си, която ни е нужна, за да се досетим за останалото.

Силните детски преживявания няма да се притъпят, ако кажем: ”Не е хубаво да изпитваш такива чувства” или ако се опитаме да убедим детето, че то няма основание да се чувства по този начин. Омаловажавайки силните емоции, не можем да избягаме от тях. Те губят от истинската си сила и острота само когато събеседникът ги приеме с разбиране и съчувствие.

Съществуват няколко правила за водене на убедителен разговор:

- От случката към отношението. Когато детето разказва или разпитва за някаква случка, често е по-добре да се реагира не на случката, а на стоящото зад нея отношение.

- От случката към чувствата. Когато детето разказва за някаква случка, полезно е понякога да реагираме не на самата случка, а на предизвиканите от нея чувства.

Когато детето се върне у дома с куп оплаквания от свои приятели или учители, или изобщо от живота си, най-добре е да откликнем на тона на неговите чувства, вместо да се опитваме да уточняваме фактите или да разследваме произшествието.

- От общото към специфичното. Често, когато детето направи някакво изказване за себе си, желателно е да му отговорим не със съгласие или несъгласие, а с подробности, които да изразяват надминаващо очакванията му за разбиране.

Когато показвате разбиране и съчувствие има по-голяма вероятност децата ви да разберат грешките си и да се поучат от тях. Опитвайте се вместо да реагирате на лошото поведение да реагирате на мотива, които стои зад него. Важно е да разберем убежденията, заради които децата вършат нещо с негативна насоченост. С промяната на погрешното убеждение променяме и поведението. Когато знаете какво мислят децата за себе си, за другите и света около тях по-лесно ще можете да оказвате положително влияние. Научете ги да споделят с вас. Създавайте взаимоотношения на взаимно доверие и зачитане на различията.

Другият важен момент е детето да се ангажира с предлагането и избирането на алтернатива за решаване на проблема. Помагайте на децата си да правят избори! Много родители смятат за свое задължение да решават всички проблеми вместо децата си. Тази позиция, както и противоположната, че децата трябва да решават проблемите си сами са крайни и не ефективни. Нека те да знаят, че при даден проблем съществуват много варианти на решение. Всяко едно решение би довело до определени последици. При грешен избор могат да се анализират грешките и това да се превърне в натрупване на опит, който да се трансформира в знание.

Опитвайте се да сключвате споразумения. Не очаквайте, че децата винаги ще изпълняват поетите обещания, но когато виждат, че вие държите и спазвате обещаното пред тях, постепенно ще формират точност и ангажираност.

Добър родител, както и добър учител е този, който се стреми все по-малко да се налага на децата. Той намира удовлетворение в такива взаимоотношения, които подтикват децата сами да правят своя избор и да използват собствените си възможности. В разговорите си с детето можем съзнателно да употребяваме

фрази, които разкриват доверието ни в способността му да взема разумни решения само. Така, когато отговорът на детската молба е “да”, можем да го изразим с думи, които съвсем умишлено поощряват детската самостоятелност. Ето няколко начина, по които можем да кажем “да”:

- “Щом искаш.”
- “Ако това наистина ти харесва.”
- “Решавай самичък.”
- “Това изцяло зависи от теб.”
- “Каквото и да решиш, ще бъде добре за мен.”
- “Това е твоя работа.”

Нашето “да” може да е приятно за детето, но другите изказвания му носят допълнителното задоволство от самостоятелното вземане на решения, както и насладата от това, че му се доверяваме.

„Приключенията на Зед“ е образователна програма за деца, разделена в 11 модула от по 2 часа, в рамките на която те развиват своята емоционална интелигентност, умения за работа в екип, креативност и творчество, редом с дигиталните си компетенции и грамотност. Програмата е подходяща за занимания в училище или извън учебна реда. Насърчават се приятелството, позитивните емоции и игрите

2

ВИКОВЕТЕ НЕ СА НАЧИН ДА ОБЩУВАМЕ С ДЕЦАТА

Колкото и любов да съществува в отношенията между родител и дете, връзката им често бива изпълнена с препятствия и бариери в общуването, които променят важноста си в процеса на порастване на детето. Това, разбира се, са съвсем нормални неща, които правилно интерпретирани и контролирани могат да не създават толкова големи проблеми.

Доста често в ежедневието ни като родители се налага да повишим тон, за да ни чуе отсрещната страна и това до някъде е най-лесният начин да

контролираме ситуацията. И няма как да е по друг начин, след като обещанията, молбите, а дори и заплахите, вече не вършат работа.

Проблемът обаче е, че виковете към децата реално не им помагат да се съсредоточат върху това, което искаме да направят. Естественият им защитен механизъм е да се „настроят“ към крясъците. В първичната си реакция, децата могат да върнат високият тон или дори да започнат да се смеят в отговор, но това в никакъв случай не означава, че те възприемат нашето послание. Виковете в общуването могат да предизвикат симптоми на тревожност или да доведат до усвояване на отрицателно поведение у детето, който след това да бъде изключително труден за прекъсване.

За да научим децата си да слушат от първия път, в който се обръщаме към тях, трябва да им помогнем в създаването на навик да обръщат внимание на това, което им казваме.

Ето и няколко стратегии, ако искате да намалите виковете у дома и да насърчите децата си да слушат и да ви сътрудничат:

- Поставете граници от рано и не се страхувайте от проронените сълзи и крясъци. Наша е отговорността да определим срокове от рано, за да можем да елиминираме евентуално възникнал проблем, който отново би довел до крясъци.
- Спазвайте ограниченията, които поставяте и не забравяйте да валидирате чувства – Поддържането на граници помага на децата да се научат да се доверяват на нашето ръководство. Ние не можем да променим чувствата на децата си, но можем да ги разбираме и да бъдем съпричастни в емоцията им. Това обаче не означава, че трябва да се отричаме от позициите си, защото само така малчуганите ще се научат какво означава отговорност.
- Споделяйте очакванията си – когато показваме ясно и навреме какви са нашите очаквания спрямо детето, то усвоява начина, по който общуваме с него и започва да възприема тези очаквания като свои.
- Задавайте въпроси, които приканват към сътрудничество – по този начин мотивираме детето да поема отговорност, чувствайки се достатъчно способно и компетентно в дадена област.
- Свържете се с детето си преди да му възлагате задачи – децата са по-склонни да слушат и изпълняват задачи когато се обръщаме към тях със спокоен тон и най-вече сме застанали лице в лице с тях. Присъствието ни прави молбата ни по-значима и това предразполага малчуганите към изпълнението ѝ.

ВИКОВЕТЕ НЕ СА НАЧИН ДА ОБЩУВАМЕ С ДЕЦАТА НИ

Колкото и любов да съществува в отношенията между родител и дете, връзката им често бива изпълнена с препятствия и бариери в общуването, които променят важноста си в процеса на порастване на детето. Това, разбира се, са съвсем нормални неща, които правилно интерпретирани и контролирани могат да не създават толкова големи проблеми.

Доста често в ежедневието ни като родители се налага да повишим тон, за да ни чуе отсрещната страна и това до някъде е най-лесният начин да

контролираме ситуацията. И няма как да е по друг начин, след като обещанията, молбите, а дори и заплахите, вече не вършат работа.

Проблемът обаче е, че виковете към децата реално не им помагат да се съсредоточат върху това, което искаме да направят. Естественият им защитен механизъм е да се „настроят“ към крясъците. В първичната си реакция, децата могат да върнат високият тон или дори да започнат да се смеят в отговор, но това в никакъв случай не означава, че те възприемат нашето послание. Виковете в общуването могат да предизвикат симптоми на тревожност или да доведат до усвояване на отрицателно поведение у детето, който след това да бъде изключително труден за прекъсване.

За да научим децата си да слушат от първия път, в който се обръщаме към тях, трябва да им помогнем в създаването на навик да обръщат внимание на това, което им казваме.

Ето и няколко стратегии, ако искате да намалите виковете у дома и да насърчите децата си да слушат и да ви сътрудничат:

- Поставете граници от рано и не се страхувайте от проронените сълзи и крясъци. Наша е отговорността да определим срокове от рано, за да можем да елиминираме евентуално възникнал проблем, който отново би довел до крясъци.

- Спазвайте ограниченията, които поставяте и не забравяйте да валидирате чувства – Поддържането на граници помага на децата да се научат да се доверяват на нашето ръководство. Ние не можем да променим чувствата на децата си, но можем да ги разбираме и да бъдем съпричастни в емоцията им. Това обаче не означава, че трябва да се отричаме от позициите си, защото само така малчуганите ще се научат какво означава отговорност.

- Споделяйте очакванията си – когато показваме ясно и навреме какви са нашите очаквания спрямо детето, то усвоява начина, по който общуваме с него и започва да възприема тези очаквания като свои.

- Задавайте въпроси, които приканват към сътрудничество – по този начин мотивираме детето да поема отговорност, чувствайки се достатъчно способно и компетентно в дадена област.

- Свържете се с детето си преди да му възлагате задачи – децата са по-склонни да слушат и изпълняват задачи когато се обръщаме към тях със спокоен тон и най-вече сме застанали лице в лице с тях. Присъствието ни прави молбата ни по-значима и това предразполага малчуганите към изпълнението ѝ.

4

КАК ПРИКАЗКИТЕ СЪЗДАВАТ МОРАЛНИ ЦЕННОСТИ У ДЕЦАТА НИ

Въображението е уникален инструмент, с който всеки от нас разполага. Детското въображение, е ключов фактор, който моделиран правилно определя живота на детето. Приказките, пък са неразделна част от стремежа за обогатяване на креативността на малчуганите в ранна детска възраст.

Приказките са много повече от обикновени истории, които забавляват децата ни. Освен, че тези фантастични разкази са важни за насърчаване въображението и творчеството у децата, много от тях съдържат ценни уроци, които предлагат уникални възможности за обучение.

Чрез приказките децата научават за културните различия в света извън техния собствен и насърчават любопитството им към нови места. Във вълшебните истории доброто винаги възтържествува и докато това не може да е вярно в аспекта на реалния свят, урокът е прост и изключително важен – „Бъди герой, не злодей!“

„Може да не можем да подготвим бъдещето за децата си, но можем да подготвим децата си за бъдещето“ – Франклин Рузвелт.

Приказките развиват критичното мислене у децата ни. В тях се описват последствията от решенията на героите и се набляга на това, че от избора зависи какво ще се случи с тях. Прави се разграничение между добро и лошо, но се подчертава, че всеки може да сгреша и да бъде безразсъден. Приказките учат децата ни, че каквато и да е ситуацията, решение трябва да се вземе. Ако обмислят добре преди да поемат отговорност, всичко може да се нареди така както те пожелаят.

Може би още по-важното е, че тези истории се четат и разказват от самите родители, които детето обича и благодарение на тях, навлиза в безопасната зона на дома, където страховете и тревогите ще бъдат внимателно утешени отново и отново. Има нещо вълшебно в думите на родителите, които съумяват да успокоят детето, да подхранят въображението му и да накарат страховете му да изчезнат.

Независимо дали става дума за косвени морални уроци или подобряване на въображението на детето ви, четенето и разказването на приказки трябва да бъде насърчавано, защото ако съществува история, тя със сигурност трябва има своя разказвач.

5

ЗАЩО Е ВАЖНО ДА ПРЕГРЪЩАМЕ ДЕТЕТО

В дигиталния свят, в който живеят и израстват децата ни, да се докоснат до някого става все по-рядка практика. Тя е заместена от безбройните устройства, които държат непрекъснато в ръцете си. Точно поради тази причина няма нищо по-хубаво от това родителите да показват любовта си към тях чрез прегръщане и нежно докосване, за да научат децата си от малки на чисто човешките начини за изразяване на чувства.

Прегръдките помагат в засилване на връзката между децата и техните родители. Когато прегръщаме детето си с обич, то се чувства прието и разбрано. Тези две чувства са много важни и силно повлияват на процеса по порастване и развитие на малчугана. Дете, което се чувства прието и обичано, развива по-добра способност за учене, в сравнение с дете, което не изпитва същите емоции. Това е така, защото тези действия, от страна на родителите, повишават самоуважението и увереността на детето и то се чувства достатъчно комфортно в средата, в която израства. Поради тази причина, започва да разбира повече за заобикалящия го свят и развива желанието да се учи.

Редовната демонстрация на нежност е от ползза и за здравето на детето и неговите родители, защото:

- Създава здравословна връзка между тях
- Насърчава спокойствието и чувството за релаксация
- Подобрява мускулния тонус и циркулацията в тялото
- Подобрява белодробните и имунните функции
- Подобрява съня
- Понижава нивата на тревожност и стрес
- Намалява дискомфорта от никненето на млечни зъби, коликите и емоционалния стрес
- Укрепва храносмилателната, кръвоносната и стомашно-чревната система.

Днес, като добра практика дори в родилните отделения, родителите са насърчавани да прегръщат новородените си бебета, тъй като е доказано, че една прегръдка може да доведе до подобряване на жизнените показатели на детето. Също така, допирът до кожата на детето намалява нивото на стреса при родителите. Вербалните и невербалните послания, които предаваме на децата си, трябва да бъдат съчетани еднакво добре, за да усещат редовно любовта, която искаме да изразим в комуникацията си.

Без значение какво казват хората, прегръдките не могат да разглежат детето. Деца, които често са били държани и прегръщани като бебета, развиват по-високо мнение за себе си и разбират собствената си стойност и значението си като човек още от ранна детска възраст. Гушкането и вербалният контакт помагат на децата да изграждат по-лесни социални взаимоотношения с връстниците си.

Във време, в което машините заместват хората в много сфери на всекидневието ни, човешкото докосване не трябва да бъде пренебрегвано и едно от нещата, които забравяме да направим. Нежният допир на прегръдката повишава самочувствието и носи усещане за сигурност както на получаващия, така и на даващия. Нежността не отнема допълнително време и може лесно да бъде давана, докато други дейности се случват.

<http://bit.ly/DKinYouTube>: Изгледайте лекцията на Надежда Милева: “Да се докоснем до недокоснатото” в YouTube канала на DigitalKidZ

6

ИЗКУСТВОТО Е ВАЖНА ЧАСТ ОТ РАЗВИТИЕТО НА ДЕТЕТО

Изкуството е възхитителен начин, чрез който развитието на детето може да бъде записано. Както всички знаем, с възрастта децата подобряват уменията си да пишат и четат, а същото се случва и при създаването на изкуство. И за трите, ролята на родителите и учителите е да предложат на децата най-различни материали, чрез които те да усъвършенстват тези си способности. След като

веднъж им бъде показано, малчуганите ще могат да направят своя избор. Но без експозицията, изборът не съществува.

Въпреки, че някои могат да считат образоването чрез изкуство за лукс, простите творчески дейности са някои от градивните елементи за развитието на едно дете. Умението да създават и оценяват визуална естетика, може да се окаже от изключителна важност за оформянето на следващото поколение деца.

Насърчаването на креативност не просто ще увеличи шансовете на детето да се ориентира в творческа посока, но ще му помогне в умственото, социалното и емоционалното развитие. Ето и някои от най-важните умения, които децата придобиват, учейки се да творят.

“Дигиталните деца” са не децата, които умеят да боравят със своя нов смартфон и таблет, а тези, които не познават света преди технологиите.”

Двигателни умения

Много от дейностите, участващи в изграждането на изкуство, като държане на четка или драскане с креда, са от съществено значение за развитието на фините двигателни умения на малките деца. Предучилищните програми, например, наблягат на използването на ножици, защото се развива сръчността у децата, която след това ще им трябва при писането.

Езиково развитие

Когато се занимават с изкуство от малки, децата започват да развиват умения за себеизразяване чрез цветове, форми и действия. Точно поради тази причина в много начални училища, малките ученици се учат да описват емоциите си и да говорят повече за това, което чувстват чрез своите собствени артистични творения.

Вземане на решения

Художественото образование укрепва уменията за разрешаване на проблеми и критичното мислене у децата. Практика, която със сигурност ще им бъде полезна в бъдещия им опит със живота.

Визуално учене

Чрез рисуване, скулптуриране с глина или пластилин, всички подобни действия развиват визуалните-пространствени умения, които са по-важни от всякога. В дигиталния свят, в който децата ни израстват, те могат да боравят със смарт устройства още преди да са се научили да четат. Това означава, че по-лесно от всякога те възприемат визуална информация. Тази информация се състои от знаци, които получаваме от снимки или триизмерни обекти от цифрови медии, книги и телевизия. Изкуството учи малчуганите как да тълкуват, критикуват, и използват визуалната информация, и най-важното как да правят избор въз основа на наученото.

Изобретателност

Когато децата са насърчавани да изразят себе си и да поемат рискове в създаването на изкуство, те развиват чувство за иновации, което ще бъде важно в живота им като възрастни. Обществото се нуждае точно от такъв тип хора, които търсят нови начини и подобрения, а не просто следват посоки.

Базирайки се на тези практики, ние в Клуба на DigitalKidZ предлагаме в работилниците си образователен подход “учене чрез опит и преживяване”, наречен още “емпирическо учене” или “активно учене”.

Ученето чрез опит и преживяване означава промяна на поведението на едно лице, вследствие на практическото прилагане на изводите, направени от анализа на личния опит. Такова обучение има тогава, когато детето разсъждава върху занятията, прави критичен анализ, отсявайки полезното и важното, което трябва да запомни и впоследствие прилага на следващото занятие това, което е научило.

Повече информация за клуба, програмата и възможностите за записвания за следващите модули можете да откриете на www.digitalkidz.eu

7

ИГРАТА: НАЙ-ДОБРИЯТ МЕТОД ЗА УЧЕНЕ

Играта трябва да бъде забавна.

В желанието си да създаваме различни умения у децата си, да им купуваме образователни играчки или книжки с мъдри послания, неведнъж този ключов елемент се е загубвал някъде по пътя, точно както и нашето дете. Често тези „инструменти“ са по-малко интересни и стимулиращи, отколкото естественото любопитство на детето. Играта в своята същност е достатъчно образователна и

почти винаги много забавна. Когато забавлението бива заместено с друг елемент, играта губи своята жизненост.

Чрез играта децата имат възможност да изострят уменията си, да се учат на стратегии, логическо мислене и социални умения. Обучение от такъв вид мотивира учениците и им помага да останат фокусирани върху изучаваната тема. Една от причините това да се насърчава все повече в училищата е децата да прекарват колкото се може повече време далеч от екраните на дигиталните устройства.

"Всяко дете е художник. Проблемът е как да остане художник, след като порасне." Пабло Пикасо

Ученето през призмата на играта решава още един важен проблем при днешните деца, а именно липсата на концентрация. С навлизането на все повече „умни“ технологии, децата свикват да работят с много устройства наведнъж, а това сериозно вреди на уменията им да останат фокусирани за по-дълго време само върху едно нещо. Различни проучвания показват, че ежедневната игра – особено такава, която ангажира мозъка и тялото на детето – постига тази цел по-добре, отколкото домашни, видео игри или наказания.

Състезателният характер на играта помага на децата да поддържат мотивацията си да бъдат истински добри в нещо. Това е сериозен проблем, породен от всички системи и скали за оценяване, които ги заобикалят и най-често влияят зле на самочувствието им. В процеса на порастване негативната обратна връзка не е най-подходящият метод едно дете да научи повече по дадена тема. Разбира се, няма възможност да избегнем оценителния елемент във всяко едно начинание, с което детето ни се захване, но игрите, които позволяват на учениците да оценят знанията си сами за себе си, дават шанс и на родителите да забележат когато детето им среща затруднения.

8

ОБРАЗОВАНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ, КОМУНИКАЦИЯ

През последните години в нашата образователна система се извършиха редица реформи, съответстващи на новите европейски изисквания към образованието в България. Те засегнаха различни аспекти от обучението в училище – като започнем от широко коментирания нов Закон за предучилищното и училищно образование и съответните стандарти, вида на

училища и начинът им на управление и стигнем до компютъризацията и Смарт класните стаи, обучението по различни европейски програми, въвеждането на матурите и външното оценяване, промени в програмите по отделните учебни предмети и т. н. Всичко това доведе до много и положителни резултати, свързани с промяна в облика на българското училище. Най-важното, обаче, образователния процес в конкретния учебен час не се е променил в значителна степен. Все още масово в училище липсват адекватни методи на преподаване и нови, интересни образователни технологии по конкретните учебни предмети.

Учителите през по-голяма част от времето в клас се доверяват на някои от традиционните методи и форми на преподаване, като например: пряк диалог между учителя и ученика посредством задаване на въпроси и отговори, както и работа с текстовете от учебниците. Много по-слабо са застъпени тези форми и методи на преподаване, които изискват активното участие на учениците, като:

- учителят изнася урок под формата на кратка лекция, а учениците си водят бележки и след това задават въпроси и коментират;
- учителят включва дискусии по противоречиви въпроси;
- учениците проучват и анализират информация от различни източници.

За съжаление най-слабо се прилагат все още тези методи и форми на преподаване, при които учениците самостоятелно планират, организират и осъществяват конкретни дейности, а именно:

- учениците работят самостоятелно по различни теми и подготвят интерактивни презентации с дискусия и обратна връзка;
- учениците работят по групи по различни теми и подготвят представяне на своята дейност пред всички;
- учениците разработват проекти, които изискват събиране на информация от различни източници извън училище;
- учениците участват в ролеви игри и симулации;
- поканени лектори, специалисти по дадена тема;
- структурирана фокус групово дискусия или интервю;
- методики и техники за творческа изява;
- методи техники за даване и получаване на обратна връзка;
- интерактивни игри за Концентрация/Групово динамика/Разчупване на леда/Работа в екип/Загриване.

Без да се пренебрегва значението на всички изброени и другите познати форми и методи на преподаване може да се каже, че именно последната група описва тези форми и методи, които би трябвало да се прилагат най-широко при съвременното обучение, а не да се прилагат епизодично или с показна цел по конкретните учебни предмети. Все още основната дейност в училищата е предоставянето на информация, а не стимулиране на мисленето. Преди предоставянето на информация или едновременно с това, за да могат да развият съответни умения и компетентности, обучаемите се нуждаят от възможности за изследване на своите емоции и чувства, нагласи и ценности, а така също и от ситуации, в които могат да преценяват „за“ и „против“ конкретни аргументи, свързани с конкретно поведение, влияещо върху вземането на решения и техните избори. Това не може да се постигне чрез традиционните дидактични методи на обучение и предполага методология, характеризираща се с наличието на атмосфера на подкрепа, с процес на говорене по-скоро със, отколкото на обучаваните и най-вече на говорене между обучаваните, а не само в релацията обучаващ-обучавани. Учениците в часовете нямат време да мислят, да играят и общуват.

*“Учителят е водещ фактор в образованието,
възпитанието и комуникацията”*

От другата страна днешното Интернет поколение си служи с най-съвременните информационни средства, от които ежедневно получава отговор на въпросите, които го вълнуват. Идвайки на училище, учениците очакват всичко, което се случва там, във всеки учебен час, също да бъде толкова интересно. Именно разминаването между очакванията на учениците и все още остарелите учебни програми и начини на преподаване в училище водят до понижаване равнището на познавателен интерес и снижава качеството на педагогическия процес.

Учителят все още е водещ фактор в образованието, възпитанието и комуникацията. Този, който трябва да намери времето и подходящите форми и

техники, да съумее да се усъвършенства, за да направи качествен педагогическия процес в конкретния учебен час и да може да изгради динамична педагогическа подкрепяща среда.

В съвременния динамичен образователен комуникационен процес, учителите не могат просто да дават познания на учениците. Учениците трябва да конструират познанието в собственото си съзнание. Учителят може да подпомага този процес, като преподава и комуникира по начини, които правят информацията смислена и релевантна за учениците, дава им възможност самостоятелно да откриват или прилагат идеите и ги учи да осъзнават и съзнателно да използват собствените си стратегии за учене. Учителите могат да дават на учениците “стълби”, които водят към по-добро разбиране, но учащите сами трябва да се изкачват по тях.

За да се чувства уверено и комфортно във всяка педагогическа ситуация на съвременния учител са му необходими:

- съдържателни познания по темите;
- познаване на методите и техниките на интерактивното обучение и умения за гъвкавото им прилагане, съобразно с конкретната обстановка;
- познания за груподинамичните процеси на общуване в малка група и умения за ефективното им управление;
- разкрепостена и отворена към света личност и експериментаторски дух;
- усет за творчество и новаторство.

Всички тези обстоятелства налагат търсене на алтернативни подходи за обучение и нови интерактивни техники, развиващи комплексно множествената интелигентност като: работа в малки групи, смислово-логични техники, мнемотехники, сугестопедични, риторични и не на последно място игрови техники, от които най-популярни, приложими и ефективни са решаването на казуси, симулациите и ролевите игри.

9

СЪЗДАВАНЕ И РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНОВАТИВНИ БИЗНЕС МОДЕЛИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО ТЕХНОЛОГИИ И ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

Иновациите са основен приоритет на ЕС през последното десетилетие. Но приоритет е и инвестирането в знания. Иновациите стават глобални с непрекъснатото увеличаване на конкуренцията за най-добрите идеи и приложения. Европейската политика в областта на иновациите цели:

- Да е лоста на силата на социалните мрежи и нововъведения.
- Прилагане на действия на общностно равнище, дирижирано около големите обществени предизвикателства.
- Инвестиране амбициозно и стратегически в бъдещето.
- Отваряне на иновациите в творчеството на широк кръг от хора и идеи.
- Предвиждане на новите институции и процеси, която ще стимулира бъдещите иновации.

Преди не повече от петнадесет години основното място в стопанските анализи на компаниите заемаха въпросите, свързани с оптимизацията и рационализацията на производството, с решенията по намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда. Предприемчивостта и инициативността отстъпваха пред рутинните и количествените решения. Ако тогава някой би заговорил за иновации, то той дълго би трябвало да обяснява на сътрудниците си какво е това и защо му е нужно.

Настъпилите промени на вътрешния и международен пазар, нарастващият конкурентен натиск на наши и чужди фирми, направиха недееспособни изпитаните и работещи до тогава ефективно системи.

Днес понятието „иновация” е популярно и модерно. В учебниците по икономика, в изказвания на преуспяващи делови хора непрекъснато се провъзгласява, че иновацията, изразена в нови продукти, методи и организация, е важно условие за просперитета на фирмите и за изход от кризата. Предприемчивите, инициативни личности отново са признати за двигатели на стопанския прогрес.

Известни са различни и много на брой дефиниции на иновацията. Като сложно комплексно явление тя е обект на внимание от страна на социолози, юристи, икономисти, психолози. Автори, изследвали задълбочено

иновацията стигат до извода, че всички дефиниции биха могли да се обобщят в шест групи: нова идея, подтик към нова идея; инвенция; въвеждане на инвенцията; идея различна от съществуващите форми; подстъп, който дисхармонизира с повечето от преобладаващите поведения. Общото, което обединява различните определения, е творческият характер на процеса по търсене и внедряване на новото във всички сфери и области на човешката дейност.

Най-просто казано, иновацията е нововъведение. Но тя е твърде богата по своята същност, за да се изчерпи същността ѝ с една дума. Ето защо по-правилно е да се говори за нея не като за едностранен, еднопосочен процес, а като подход, който присъства в търсенето на новия елемент, в новата хипотеза, в новия продукт, в новите инвестиции и пазари. В крайна сметка интегрираната, органична обвързаност на всички тези етапи, води до постигане на крайната цел.

Иновацията се различава от иновационния процес. Иновационния процес съдържа следните етапи: възникване и решение на идеята за нововъведение, технически проект и работни образци, експериментирание, усвояване и разпространяване. За успеха на иновацията е нужна научноизследователска дейност, осигуряваща изпреварващо развитие, производство с модерна техника, маркетинг – ефикасен и адаптивен. Тази компания, която има възможността да осигури най-ефективна работа на трите направления, може да разчита на успех в конкурентната борба.

Изследователи, социолози, практики, насочиха вниманието си към доказали се водещи иновативни практики и изведоха някои техни характерни черти. Най-успешните иновативни практики се характеризират със следното:

- Ориентираност към действие и непрекъснато действие. Стандартната работна процедура при тях е: „Направи, внедри, провери”
- Близост до клиента – откриват най-предпочитания от клиентите продукт. Най-добрите нови продукти на много фирми са вдъхновени от клиентите им.
- Автономност и предприемчивост – новаторските практики поощряват и подкрепят ръководители и новатори в цялата организация.

- Повишаване производителността на труда с помощта на хората – мениджърите на изследваните компании гледат на всеки работник като източник на идеи, а не само като на произвеждащ – чифт ръце. Във всеки един момент действат програми за творческа ангажираност на работниците.

Основната цел на обучение чрез създаване и разработване на иновативни бизнес модели е да се подобри информираността на учениците на национално и регионално равнище колко успешно бизнес иновациите могат да насърчават икономическото развитие и растеж. Иновационните бизнес модели ще работят като ускорител и средище на знания и умения за бизнес иновации и за пресъздаването им в реалните условия.

Четири стълба на обучението, които ще ръководят разработването на бизнес моделите са:

- Нововъведение
- Интелигентност
- Въздействие
- Взаимодействие

Създаването и разработването на иновации в обучението по същество се изразяват в нови идеи (продукти, услуги и модели), които едновременно отговарят на потребности (по-ефективно, отколкото алтернативите) и създаване на нови социални отношения или сътрудничества. Те могат да бъдат под формата на истински нововъведения или на подобрени решения.

Какви са дейностите за насърчаване на разработването на иновации?

- подпомагане на учениците да се свържат, учат един от друг и да споделят опит на различни равнища;
- организиране на състезания за иновации всяка година за подкрепа на нови решения и да се повиши информираността за иновации;
- търсене на финансиране за подкрепа на създадените иновации в страната или региона, в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове;
- споделяне на информация за наличната финансова подкрепа и средства, които могат да бъдат мобилизирани от организации от публичния сектор, фондации или частни инвеститори;
- обсъждане на информация за подобряване на условията за иновации и създаване на нови предприятия;

- събиране и разпространяване на данни за ползите от иновации и методологии за измерване на резултатите;
- търсене на подкрепа и информация от инкубационни структури за иновации в България;
- насърчаване на учениците – новатори да мислят мащабно и креативно от самото начало и да се стремят към системна промяна в България и Европа.

В какво се изразяват креативното мислене и дейности?

Думата „креативност” идва от латинското „creare” /създавам, изработвам/ и описва способността за създаване на нови неща, за отклоняване от обикновения начин на мислене или свързване на вече познати неща по различен начин.

Креативното мислене се изразява в:

- Оригиналност – нов начин на разбиране на нещата и взаимовръзките им.
- Гъвкавост – предлагане на необичайни решения.
- Чувствителност – отвореност към новото.

Появилите се противоречия се решават конструктивно в процеса на работата. Нужно е време, докато отделните елементи бъдат свързани по различен начин и чрез промяната на гледните точки се създават нови връзки.

Типични за креативния процес са следните етапи:

Етап I: Интензивно занимаване с определен проблем.

Етап II: Ментално дистанциране от проблема.

Етап III: Поява на спонтанна идея за решение.

Етап IV: Приемане и разработване на идеята.

В почти всички учебни програми е записано като цел: „поощряване на креативното мислене на учениците”. С креативните техники се подобрява взаимодействието между лявата и дясната половина на мозъка. Наученото се запаметява по-добре и по-лесно се възстановява при нужда.

Действията, които подпомагат креативността са:

- Бъдете любопитни и отворени за нови идеи и инициативи.
- Забравете стремежа да сте винаги перфектни. Грешки няма! Дори най-налудничавите идеи са допустими.
 - „Мисленето в мрежа” свързва дори неща, които на пръв поглед нямат нищо общо.
 - Неконвенционалните идеи за решаване на проблеми изискват да сте подготвени за риск и необикновени действия.
 - Отворения поглед позволява да разпознаем проблемите като такива. Необходима предпоставка е чувствителността в областта на комуникацията и предприемачеството.

Обучението чрез създаване и разработване на иновативни бизнес модели създава много вълнуващи моменти в класната стая. То разпалва искрата на въображението у младите хора като им помага да развият своя потенциал на предприемачи, решени да допринесат за социални и екологични подобрения. Такова обучение има за цел да създаде у младите хора стремеж да станат такива предприемачи, от които нашето общество се нуждае все повече: креативни, динамични и решени да направят света по-добро място. Предприемачите са хората, които променят света със своите бизнес модели.

Какво е бизнес модел?

Бизнес моделът превръща иновациите в икономическа стойност за бизнеса. Бизнес моделът показва как една компания прави пари, като се посочва, къде е позиционирана компанията в стойностната верига. Бизнес моделът се базира на много бизнес компоненти като: предприемачеството, стратегията, икономика, финанси, операции и успех на клиентите.

Бизнес моделът е метод за правене на бизнес, по който една компания може да се развива и поддържа, като генерира приходи. Бизнес модел – създаваща цел бизнес логика. Бизнес моделът описва как организацията създава ценност и по какъв начин тази ценност се конвертира в пари.

Защо да създаваме нови бизнес модели?

Често иновациите не се базират на технология или продукт, а на бизнес модел. Това става необходимо, когато старите принципи не работят в новата икономика. Предприятията са достигнали границите на стария модел по отношение на сложност и скорост .

Днес технологиите, по-специално информационните и комуникационни технологии водят до модели с коренно променени изискванията за изграждане и управление на успешен бизнес.

Икономически резултати = Иновации + Възможности + Ресурси

В много случаи иновациите се определят не от технология, продукт или услуга, но от самия бизнес модел. Бизнес моделът като новаторска концепция може да създаде икономическа стойност за крайния потребител, за организацията и нейните акционери и партньори. В новата икономика на жестока конкуренция и постоянни промени, организациите са изправени пред тежкото предизвикателство за поддържане бизнес модела. Новата реалност е, че бизнес моделите имат кратък срок на годност.

Предпоставки за нови бизнес модели

- Бизнес среда - обвързана е с по сложна динамика на развитие и изчезване / избледняване на съществуващи граници;
- Конкуренция - базира се на възможности и знания;
- Създаване на стойност - добавената стойност и потенциала на много фирми се измества към знанието, системни иновации и услуги.

- Разширено предприятие /Extended Enterprise/ - виртуална интеграция, партньорства, стратегически съюзи, съвместни предприятия и аутсорсинг.

Шест са компонентите на бизнес модела за преобразуване на иновациите в икономическа ценност:

1. Оценка на предложението. Решение, което се отнася до проблем, както и стойността на това решение от гледна точка на ползата за клиента.
2. Маркетингов сегмент. Признава, че различните пазарни сегменти имат различни нужди и характеристики, като е необходим индивидуален подход към всеки от тях..
3. Структура на веригата от ценности. От изключителна важност е позицията на фирмата във веригата за създаване на стойност и как тя ще улови частта полагаща и се стойност.
4. Модели на приход. Определят начина за генериране на приходи (продажби, лизинг, абонамент, поддръжка и т.н.), структурата на разходите и маржовете целева печалба.
5. Стратегии на растежа. Идентификация на конкурентите и на мрежовите ефекти, които могат да бъдат използвани, за да се достави повече стойност за клиента.
6. Конкурентна стратегия. Как компанията ще се опита да развие устойчиво конкурентно предимство, което да се използва, за да се подобри конкурентната позиция на пазара.

Една от най-важните задачи на учителите е да покажат на учениците си как да учат и как да взимат рационални решения. Задачата на училището е не само да преподава нов материал, но и да направи учениците способни самостоятелно да придобиват нови знания. Учебната програма поставя еднаква тежест върху личната компетентност, социалните и научните познания.

10

ИНТЕРВЮ

Ивелина Атанасова, Председател на Фондация “Дигиталните деца” пред в.Стандарт - 11 септември 2016.

Ивелина Атанасова е консултант с над 10 години опит в областта на бизнес развитие и стратегически маркетинг. Майка на 9-годишния Мартин, преди близо две години стартира първата българска инициативата за повишаване на дигиталната грамотност на съвременните учители, родители и деца - Digital

KidZ. Днес DigitalKidZ съчетава годишна конференция, изложение за иновации, образователни програми, книги, семейни игри и наръчници, разпространявани в цяла Европа.

- Какви са недостатъците във възпитанието на децата в България?

С оглед акуратността на отговора, предпочитам да преформулирам въпроса, замествайки “недостатъци” с “предизвикателства” и да се разграничим от географските граници.

Най-често са свързани с това как детето да не загуби връзката с реалния свят заради виртуалните изкушения, как да не пренебрегва живата комуникацията, как да спортува, яде здравословно и развива личността си в свят, доминиран от дигитални устройства, “бързи кредити” и “бързи закуски”, в който всичко е на една ръка разстояние, а Google има готов отговор и рецепта и на най-невероятните въпроси.

- Какво сме запазили от патриархалния морал във възпитанието на малчуганите?

Умението да казваме “не”, без да обясняваме и да вярваме, че като възрастни знаем всичко. Забравяме, че децата днес са “дигитални”, но не защото умеят да боравят със смартфона и да си регистрират личен имейл, а защото не познават света преди технологиите.

Когато израстваш в свят, където информационните канали работят 24/7 без оглед на географско местоположение или език. Свят, в който гражданите могат да бъдат журналисти – без оглед на възраст, пол и раса, да споделят мнение, нагласи и снимки, без цензура и да повлияват обществените нагласи, обединявайки онлайн сподвижници, които дори не са срещали в реалния свят, т.нар. умение за “критично мислене” и оценка на случващото се е фундаментално. Няма как едно съвременно дете да израсне като осъзнат гражданин и да очакваме “гражданско общество”, ако не променим нагласите си към тяхното възпитание и не им дадем възможност да грешат, да оценяват и да споделят своите изводи.

Децата днес са равностойни на своите родители – не в интелектуален аспект или като умения и компетенции, а като онлайн приятел и член на обществото. На дигиталното общество. На новия свят, в който ги отглеждаме. Разгледайте някои от най-популярните канали в YouTube и ще се уверите – десетгодишни момичета имат видео канали и милиони поддръжници от цял свят, които ги следят и обсъждат с тях последните модни тенденции. Десетгодишни деца!!! И да, рекламите в YouTube са платени и носят финансови приходи на своите автори.

Кодексът на труда, според който се управлява икономиката и на България сочи, че гражданите могат да започнат да полагат труд срещу заплащане при навършване на 16 години и то с разрешението на родител, при това при специални условия.

Дигиталният свят позволява на 10 годишни деца да печелят пари, някои от тях на 15 са вече милионери. Колко от съвременните родители знаят как да започнат бизнес от дома си през интернет, в свободното си време, и да спечелят първия си милион за по-малко от пет години?

- Кои от тези формули от миналото "работят"?

Любовта, доверието, лоялността, общуването, общите вечери на масата и споделените ценности. Най-истинските неща са винаги прости. Звучи толкова истинско, че съвременният тийнейджър вероятно би ги определил като “old fashion” и ретро. Вярвам, че ако едно дете израсне в дом и семейство, което възпита у него ценности, то ще израсне като целеустремена и осъзната личност. Ценностите, етиката и моралът са формулите, които не може да ни вземе дори дигиталната революция.

- Какво е най-модерно във възпитанието?

Да се фокусираме твърде много върху успехите, вместо върху пътя и да се мисли краткосрочно, без оглед желанията на детето. Типичен пример е истерията на много родители децата им да учат математика и програмиране до

изтощение, защото “ИТ индустрията е във възход и тези умения ще им гарантират сигурен доход и бляскаво бъдеще след 15 години”.

Европейската комисия все по-настойчиво повдига въпроса за спешната необходимост от повишаване на т.нар. дигитална грамотност на обществото и преди всичко на съвременните деца, но все още малко хора разбират, че “дигиталната грамотност” е много повече от умение да програмираш. Тя включва още умението за разрешаване на проблеми, умението за създаване на иновации, социални и комуникационни умения, умение за работа в екип. Всички тези “меки умения” следва да бъдат приоритетни във възпитанието и образованието на съвременните дигитални деца, защото те са критерия, по който те ще намират своята работа в бъдеще и ще задържат своите партньори.

- Какви са тенденциите в световен мащаб?

Внедряване на технологии в образованието. Парадоксално е, че все още няма достатъчно добри примери как това се прави планирано и осъзнато, съчетано с промяна в образователната методология, подчертавам методология, не система, промяна в средата, промяна в комуникацията и ангажираността на децата с образователния процес.

“Умната дъска” в класната стая и таблетите, които ще изместят учебниците не правят процесът по технологизация успешен, ако няма стратегия и ако не се работи едновременно с учители, родители и деца. Всички те са участници в процеса, всички те трябва да са съгласни с планираните промени и да работят заедно за една цел.

Макар осъзната тенденция, действителността сочи, че към момента технологиите в класната стая са повече РR, отколкото образователен инструмент и наличното учебно съдържание се адаптира и модифицира, за да се пригоди що-годе към нуждите, но в никакъв случай не се инвестира в създаването, поддръжката и развитието на уникално съдържание, колаборация между класове и училища и ангажиране на обществото.

Съвременните деца не са изолирана грижа нито на учителя си, нито на родителя си – те са наши, общи, защото са “дигитални” и защото всички ние сме отговорни за съдържанието, което създаваме и до което те имат достъп.

- Какво може да се превърне в хит на предстоящата конференция?

DigitalKidZ е първата българска инициатива, а до колкото знам и в цяла Европа, която поставя във фокуса съвременните “дигитални деца” и техните потребности, проблеми, предизвикателства, бъдеще. И това не включва единствено теми за техните ИТ умения. Едно дете трябва да расте щастливо, а за съжаление никой родител не знае как да се справи с това. Всички правим най-доброто, но дали сме успели, разбираме когато е твърде късно.

Затова в рамките на DigitalKidZ срещата родителите и учителите с най-добрите експерти в областта на психологията, бизнеса, технологиите, иновациите. На сцената говорим за деца с проблеми и как технологиите могат да им предложат един по-пълноценен живот, за бъдещето и какво ще се случи след 20 години, за пазара на труда, за тенденциите в образованието – по света и у нас, за онлайн сигурността, за храненето, за спорта. Говорим за това как можем да се забавляваме с децата си заедно и как можем да общуваме по-пълноценно, как мисли едно съвременно дете и защо то е различно от връстниците му от нашето детство. Говорим за наука, за футурология, за роботи, машини и космос. Целият свят, цялата палитра от емоции, всички проблеми, които един съвременен родител среща и възможни техни решения.

DigitalKidZ образова, вдъхновява, насърчава, разширява миногледа и дава възможности за повече осъзнати избори. Всеки път е различно и никога лекторите ни не се повтарят. Голяма част от тях не са и публично известни личности, които гледаме често по телевизията. Търсим истинските хора, истинските проблеми, живите учители от класните стаи, експертите със световния опит, децата и тяхната гледна точка.

DigitalKidZ поощрява добрия пример и успехите. Ние празнуваме и споделяме всеки български проект, получил световно признание и реализиран по най-високите световни стандарти, защото искаме да отглеждаме децата си в

България и сме щастливи, когато имаме възможността да разказваме за всички причини да се чувстваме горди българи.

Конференцията DigitalKidZ на 15 и 16 октомври 2016г е част от една по-голяма инициатива, която включва още образователни книги и наръчници за родители, образователни семейни игри и изложение за иновации. Част от инструментите вече са достъпни за безплатно сваляне онлайн, другите ще излязат на пазара в следващите няколко седмици.

Във връзка с промените в Закона за образованието, през лятото разработихме и тествахме и първите две образователни програми на DigitalKidZ Club. Те развиват личностните умения на децата, тяхната емоционална интелигентност, дигиталната им грамотност, уменията да програмират и т.нар. множествена интелигентност. От 15 септември 2016г ще бъдат достъпни за всички директори на начални училища, които изберат да работят в посока “повишаване на дигиталната грамотност и развиване на т.нар. “основни ключови компетенции на 21 век (Digital Agenda for Europe)” на своите ученици в рамките на проекта “Твоят час”.

Заниманията са подходящи за деца в начален курс на обучение – 1 до 4 клас.

- Кои стени трябва да разбивате с глава, когато говорите за промяна в модела за възпитание?

Много са.

Що е то “дигитална грамотност”? Как съвременният свят изисква не само основни умения по програмиране, но още познания за “дигитално изкуство”, “онлайн сигурност”, електроника, етика и дори финансова грамотност, засягайки новата валута - биткойн.

Колко е важно едно дете да умее да познава себе си, емоциите си, мислите, целите и желанията си, за да знае къде и как да постави граници между виртуалната си същност и реалния свят.

Как все по-често първият ни контакт с новите ни приятели и партньори в живота ще е онлайн и колко важно е да умеем да изградим и защитаваме онлайн идентичността си.

За това как съвременният родител не може “да предпази” детето си от технологичната революция, но следва да го научи да мисли, да оценява и да е критично по отношение информацията, която го заобикаля.

За това, че преди да възпитава правилната употреба на технологиите, трябва ти самият да ги познаваш.

За това, че употребата на технологиите следва да се възпитава от ден първи, подобно на възпитанието за употребата на нож и вилица на масата и работа с електроуредите в съвременния дом.

За това, че технологиите не са нещо “модерно” и за малко, а са тук и променят света ни и ако днес можем да забраним на детето да ползва таблета или телефона ни, утре ще живеем във време, характеризирано като “интернет на нещата”, когато сензорите и датчиците ще са навсякъде около нас.

За това, че децата днес мислят, работят, учат и възприемат света различно, благодарение на невропластиката.

Има още много и много .. Пътят е дълъг. Много дълъг.

- Как се справя една дама в мъжкия свят на големия бизнес?

Не мисля за себе си като “дама в мъжкия бизнес свят”, а като майка и няма да скрия колко трудно и предизвикателно е да тичам цял ден по срещи с партньори, които да подкрепят Фондацията в мисията ѝ, нови лектори за конференцията, доставчици, събития и работа с екипа, а вечер се прибирам, за да сготвя топла вечеря, да помогна с домашните, да се усмихна и да бъда мама.

Винаги съм вярвала обаче, че когато една жена стане майка, тя става майка на всички деца – болката, тревогата, грижата и мисълта за дете в беда е еднакво съкрушителна, както за твоето, така и за всички деца. Целият ми съзнателен

живот до тук е бил посветен на маркетинга, комуникациите, бизнес планирането и медиите – DigitalKidZ е събирателен проект на опита и професионалните умения на мен, на екипа ми и на много, много общественици и приятели, които ние завещаваме на обществото и на децата ни. Без тях нищо от нещата, които правим и умеем в професионален аспект не би имало смисъл, ако не добавя стойност за тях.

Не случайно “Дигиталните деца” е Фондация в обществена полза.

- Как възпитавате детето си?

Да вярва в себе си и да отстоява мнението си. Да бъде истински, откровен и отворен за новите възможности, приятели и предизвикателства, които му предлага живота. Да уважава жените и да цени семейството си. Да говори. Да се заявява, но да бъде толерантен. Да следва сърцето си.

DigitalKidZ™

INSPIRE DIGITAL REVOLUTION

С ПОДКРЕПАТА НА:

AMERICA FOR BULGARIA
FOUNDATION
Фондация Америка за България

DigitalKidZ е инициатива на Фондация “Дигиталните деца” в подкрепа на дигиталната грамотност на съвременните родители, учители и деца. Осъществява се с подкрепата на Фондация „Америка за България“.

© 2014-2016 всички права запазени.

Използването на съдържанието или част от съдържанието на настоящата електронна книга, на лого или символи на Фондация “Дигиталните деца” и такива, които се асоциират с марката DigitalKidZ, без изрично разрешение, подлежи на законови и финансови санкции.